

Wnioski

W trakcie przeprowadzonych spotkań konsultacyjnych badań ankietowych, obserwacji mieszkańcy potwierdzili występowanie problemów społecznych, które zostały zdiagnozowane na etapie delimitacji tj.: bezrobocie, starzenie się społeczeństwa, alkoholizm niezaradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, niepełnosprawność. Wskazali również na problem odpływu młodych ludzi z terenu gminy. Mieszkańcy sygnalizowali także niedostateczne wyposażenie w infrastrukturę społeczną, w tym brak przedszkoli oraz niepełne wyposażenie świetlic wiejskich. Braki techniczne – brak lub zły stan dróg i chodników, brak czystości otoczenia czy nieatrakcyjność zamieszkiwanej miejscowości. W tym względzie najbardziej oczekiwanymi efektami procesu rewitalizacji są: realizacja projektów społecznych mających na celu zwiększenie dostępu do dóbr publicznych, aktywizacji i integracji grup zagrożonych lub wykluczonych społecznie oraz przygotowanie odpowiedniego do tego zaplecza (zgodnie z Lokalnym Programem Rewitalizacji dla gminy Sępólno Krajeńskie na lata 2016-2023).

Przeprowadzona delimitacja wykazała, że wyodrębniony obszar charakteryzuje się przede wszystkim wysokim odsetkiem osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej. Oznacza to, że na obszarze rewitalizacji występują liczne problemy społeczne, tj. ubóstwo, niezaradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, niepełnosprawność i alkoholizm. Powody przyznawania świadczeń często łączą się ze sobą – osoby otrzymujące zasiłek z powodu ubóstwa, mogą również otrzymywać wsparcie z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych – w związku z czym jedne stają się przyczyną drugich, a niemożliwość zaspokojenia własnych potrzeb, staje się powodem poczucia wykluczenia społecznego i marginalizacji. W przypadku osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej istotne będą działania aktywizujące, poruszające praktyczne kwestie, np. budowania relacji rodziców z dziećmi czy podnoszenia poczucia własnej wartości. Potrzebne są również inicjatywy o charakterze społecznym i edukacyjnym, które przyczynią się do wzmocnienia więzi społecznych (w tym poprzez uczestniczenie w grupach samopomocowych, poradnictwo specjalistyczne, doradztwo zawodowe, coaching, praca socjalna, wsparcie i pomoc asystenta rodziny, organizacją pikników integracyjnych, ognisk, wyjazdów studyjnych do wiosek tematycznych, współorganizacja cyklicznych wydarzeń lokalnych, itd.). Poprawa relacji rodzic-dziecko, edukacja w zakresie społeczno-obywatelskim, działania z zakresu integracji czy wsparcie psychologiczne pomogą w przezwyciężaniu bieżących problemów z jakimi zmagają się rodziny, jak i aktywnego ich włączenia do lokalnej społeczności. Poczucie marginalizacji i wykluczenia prowadzić może do wielu zachowań, które nie są akceptowalne w społeczeństwie. Z tego względu tak istotne jest objęcie wsparciem całych rodzin, zmagających się z licznymi problemami społecznymi. Działaniami, które wspomogą realizację założonych celów, będą zajęcia edukacyjne. Poprzez rozszerzenie oferty kulturalno-rozrywkowej, dzieci i młodzież z obszaru objętego wsparciem będą miały możliwość skorzystania z bezpłatnych zajęć organizowanych w świetlicach pod okiem animatora, które

pozwoła na rozwój zdolności i pasji w zakresie np. muzyki, tańca czy plastyki. Doposażenie świetlic wiejskich według potrzeb (regaly, krzesła, stoły, itp.) oraz wyposażenie np. w gry, szachy i warsztaty mające na celu nie tylko opanowanie technik gry, ale także rozwój kreatywności i logicznego myślenia u najmłodszych. Poprzez doposażenie i wyposażenie świetlic wiejskich, miejsca te staną się bardziej atrakcyjne do spędzania czasu wolnego. Zostanie stworzona przestrzeń pozwalająca na budowę nowych relacji, wymianę doświadczeń i wiedzy. Ostatnim ze zdiagnozowanych problemów w sferze społecznej jest bezrobocie. Wysoki udział osób pozostających bez zatrudnienia w ludności w wieku produkcyjnym został zidentyfikowany na obszarze miejskim i wiejskim. Osobom bezrobotnym towarzyszy często poczucie bycia gorszym, przez co same zaczynają wycofywać się z życia społecznego. Dlatego tak istotne jest podjęcie działań mających na celu wzbudzenie potrzeby zmiany sytuacji życiowej u osób pozostających bez stałego zatrudnienia. Planowana interwencja obejmować będzie organizację szkoleń umożliwiających zdobycie kompetencji twardych (zdobycie nowych kompetencji w kursach: robotnik budowlany, piekarz/cukiernik, kurs kroju i szycia, kurs fryzjerstwa) oraz miękkich (tj. poradnictwo specjalistyczne, doradztwo zawodowe, coaching, trening kompetencji społecznych). Wsparcie udzielane przez doradcę zawodowego, pomoże w zaplanowaniu ścieżki kariery i pomoże przy znalezieniu nowej pracy. Podjęte działania w ramach projektu zaktywizują i zachęcą mieszkańców do udziału we wspólnym rozwiązywaniu problemów oraz wspólnie będą zapobiegać powstawaniu nowych. Wdrożenie tych działań spowoduje między innymi: zmniejszenie ryzyka wykluczenia społecznego wśród części mieszkańców, poprawę warunków ich życia czy wzmocnienie kompetencji i potencjału osób, które ubiegają się o zatrudnienie, zwiększenie więzi rodzinnych oraz spadek dysfunkcji rodziny wynikającej z uzależnień w rodzinie oraz poprawę opieki zdrowotnej i zmniejszenie dysproporcji w dostępie do usług społecznych dla osób niepełnosprawnych. Należy również zwrócić uwagę, że w badaniu ankietowym zauważa się jako dobrze postrzeganą i darzoną zaufaniem mieszkańców instytucję pomocową, którą jest na terenie gminy Sępólno Krajeńskie Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim (zgodnie z celami Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Miasta i Gminy Sępólno Krajeńskie na lata 2014-2020).

Załączniki – wzory narzędzi badawczych

Fundusze Europejskie
Program Regionalny

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

OŚRODEK
POMOCY
SPOŁECZNEJ
w Sępólnie Krajeńskiej

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Narzędzie Nr 1

Sępólno Krajeńskie, dnia 03.01.2019 r.

SCENARIUSZ SPOTKANIA

Scenariusz spotkania promocyjno-diagnostycznego z sołtysami, świetlicowymi, przedstawicielami CKiS w Sępólnie Krajeńskim oraz osobami zaangażowanymi w realizację projektu „Program Aktywizacji i Integracji – Nowy Start” w ramach PAL.

1. Przywitanie przybyłych przedstawicieli na spotkanie.
2. Przedstawienie założeń realizowanego projektu „Program Aktywizacji i Integracji – Nowy Start” w ramach PAL – prezentacja (wystąpienie Dyrektora OPS oraz koordynatora projektu).
3. Dyskusja.
4. Zaplanowanie wspólnych działań niezbędnych do realizacji projektu „Program Aktywizacji i Integracji – Nowy Start” w ramach PAL.
5. Podsumowanie.

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIEUnia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny**Narzędzie Nr 2 - ankieta**

Szanowni Państwo, Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim podjął realizację projektu „Program Aktywizacja i Integracja – Nowy Start” w ramach realizacji PAL dla mieszkańców Lutowa, Radońska, Komierowa, Wałdowa, Piaseczna, Włóściborza i Sępólna Krajeńskiego (miasto).

„Program Aktywizacja i Integracja – Nowy Start” ma na celu podjęcie działań prowadzących do polepszenia warunków bytowych mieszkańców ww. miejscowości. Aby trafnie określić cele i zadania do jego realizacji, potrzebna jest współpraca instytucji lokalnych oraz osób zamieszkujących na w/w terenie.

W związku z tym, zwracamy się do Państwa z prośbą o wypełnienie kwestionariusza ankiety. Jego wyniki pozwolą nam na trafne określenie problemów, a następnie dostosowanie działań zawartych w Programie do Państwa potrzeb.

Prosimy o szczere i rzetelne wypełnienie ankiet. Ankieta jest w pełni anonimowa, dlatego nie należy jej podpisywać. Wszystkie uzyskane informacje są istotne i będą wykorzystane wyłącznie do sporządzenia diagnozy.

W pytaniach oznaczonych „□” prosimy o wybranie przez siebie odpowiedzi poprzez wstawienie symbolu „X” w odpowiednią kratkę, natomiast w miejscach wykropkowanych wpisać odpowiedź lub przedstawić własną opinię.

Dziękujemy za poświęcony czas na wypełnienie ankiety.

Ankieta

1. Jak ocenia Pan/Pani swój poziom zadowolenia z mieszkania w swojej miejscowości?

- Bardzo wysoki**
- Wysoki**
- Raczej wysoki**
- Raczej niski**
- Niski**
- Bardzo niski**
- Trudno powiedzieć**

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIEUnia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny**2. Czy czuje się Pan/Pani członkiem społeczności w zamieszkiwanej miejscowości?**

- Tak
- Nie (proszę podać dlaczego?).....
- Trudno powiedzieć

3. Jak ocenia Pan/Pani swoje relacje z sąsiadami?

- Bardzo dobre
- Raczej dobre
- Średnie
- Raczej złe
- Bardzo złe
- Trudno powiedzieć

4. Czy uważa Pan/Pani swoje miejsce zamieszkania za bezpieczne? (proszę zaznaczyć właściwą odpowiedź)

- Tak
- Nie (proszę podać dlaczego?).....
- Trudno powiedzieć

5. Które z niżej wymienionych problemów najczęściej występują w Pana/Pani miejscowości? (Proszę wybrać nie więcej niż trzy odpowiedzi)

- Bezrobocie
- Niezaradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych
- Alkoholizm
- Narkomania

Fundusze Europejskie
Program Regionalny

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

OSRODEK
POMOCY
SPOŁECZNEJ
w Sępólnie Krajeńskim

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

- Przemoc**
- Marginalizacja i wykluczenie społeczne**
- Przestępczość**
- Niepełnosprawność**
- Nieprzyjazne otoczenie sąsiedzkie**
- Brak czystości otoczenia**
- Wandalizm**
- Inne (jakie?).....**

6. Czy Pana/Pani boryka się z poniższymi problemami? (proszę wybrać nie więcej niż trzy odpowiedzi)

- Brak stałego miejsca zatrudnienia**
- Brak poczucia przynależności do społeczności lokalnej**
- Obawa o przyszłość swoją i dzieci**
- Niestabilna sytuacja życiowa**
- Lokalizacja miejsca zamieszkania**
- Odległość od instytucji użytku publicznego**
- Inne (jakie?).....**

7. Jakie działania według Pani/Pana należałoby podjąć w zamieszkiwanej miejscowości, aby podnieść jakość życia jego mieszkańców?

- Aktywizacja zawodowa mieszkańców**
- Poprawa relacji sąsiedzkich**
- Zwiększenie umiejętności rodzicielskich**
- Uatrakcyjnienie wyglądu zamieszkiwanej miejscowości**
- Inne (jakie?).....**

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIEUnia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny**8. Jakże zauważa Pan/Pani zalety mieszkania w swojej miejscowości?**

- .....
- .....
- .....

9. Jakże formy wsparcia powinien oferować OPS dla Pana/Pani miejscowości?

- Pomoc finansowa
- Wsparcie rzeczowe
- Doradztwo
- Praca socjalna
- Doradztwo specjalistyczne
- Poradnictwo prawne
- Poradnictwo psychologiczne
- Poradnictwo pedagogiczne
- Poradnictwo doradcy zawodowego
- Inne (jakie?).....

10. Czy włączyłby się Pan/Pani w działania na rzecz poprawy jakości życia w zamieszkiwanej miejscowości?

- Tak
- Nie (proszę podać dlaczego?).....
- Trudno powiedzieć

11. Jak ocenia Pan/Pani swoją gotowość do wzięcia udziału w działaniach zmierzających do poprawy jakości życia w miejscu zamieszkania?

- Bardzo wysoka

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

- Wysoka
- Raczej wysoka
- Raczej niska
- Niska
- Bardzo niska
- Trudno powiedzieć

12. Czy wzięłyby Pan/Pani udział w spotkaniach integracyjnych organizowanych dla mieszkańców swojej miejscowości?

- Tak
- Nie (proszę podać dlaczego?).....
- Trudno powiedzieć

Metryczka

Płeć:

- Kobieta
- Mężczyzna

Wiek: .....

Stan cywilny:

- Panna/kawaler
- Zameżna/zonaty
- Rozwiedziona/rozwiedziony
- Wdowa/wdowiec
- W separacji

Wykształcenie:

- Podstawowe
- Zasadnicze zawodowe

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

OSRODEK
POMOCY
SPOŁECZNEJ
w Sępólnie Krajeńskim

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

- Średnie
- Pomaturalne
- Wyższe

Sytuacja zawodowa:

- Praca zawodowa
- Bezrobotny (jak długo?).....
- Praca dorywcza
- Rencista, emeryt
- Świadczenie z tytułu stałej opieki nad dzieckiem
- Uczeń
- Inna sytuacja (jaka?).....

Struktura rodziny:

- Rodzice i dziecko(dzieci)
- Matka i dziecko(dzieci)
- Ojciec i dziecko (dzieci)
- Rodzice, dziecko i dziadkowie
- Rodzina z drugiego związku
- Inna sytuacja (jaka?).....

Liczba dzieci w rodzinie:

- 0
- 1
- 2
- 3
- 4 i więcej

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

OŚRODEK
POMOCY
SPOŁECZNEJ
w Sępólnie Krajeńskiej

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Narzędzie nr 3

Diagnoza potrzeb uczestnika

I. Dane uczestnika biorącego udział w projekcie „Program Aktywizacja i Integracja – Nowy Start” w ramach PAL.

Imię i Nazwisko	
Data i miejsce urodzenia	
Adres zamieszkania	
Telefon kontaktowy	

II. Jak ocenia Pan/Pani swoją sytuację zawodową? (Proszę dokonać oceny od 1 do 5, gdzie 1 oznacza ocenę najgorszą a 5 ocenę najlepszą).

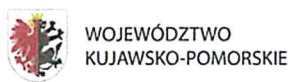
1 2 3 4 5

III. Jak Pana/Pani rodzinie się żyje? (Proszę dokonać oceny od 1 do 5, gdzie 1 oznacza ocenę najgorszą a 5 ocenę najlepszą).

1 2 3 4 5

IV. Jak ocenia Pan/Pani środowisko lokalne w którym Pan/Pani zamieszkuje? (Proszę dokonać oceny od 1 do 5, gdzie 1 oznacza ocenę najgorszą a 5 ocenę najlepszą).

1 2 3 4 5

V. Ścieżka wsparcia/Plan pomocy rodzinie/ uczestnika biorących udział w projekcie „Program Aktywizacja i Integracja – Nowy Start” w ramach PAL, w tym zaplanowanie wsparcia w formach indywidualnych lub grupowych (wspólne ustalenia uczestnika z pracownikiem socjalnym).

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....
- 6.....
- 7.....
- 8.....

VI. Modyfikacja ścieżki wsparcia/Planu pomocy rodzinie/uczestnikowi biorącemu udział w projekcie „Program Aktywizacja i Integracja – Nowy Start” w ramach PAL, w tym zaplanowanie wsparcia w formach indywidualnych lub grupowych (wspólne ustalenia uczestnika z pracownikiem socjalnym).

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....

VII. Monitorowanie ścieżki wsparcia:

Czy uczestnik ukończył zaplanowaną ścieżkę wsparcia.....

.....
Miejscowość, data, podpis Uczestnika

.....
Miejscowość, data, podpis pracownika socjalnego

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Narzędzie nr 4

SCENARIUSZ SPOTKANIA ZE ŚWIETLICOWYMI I SOŁTYSAMI CELEM PRZEKAZANIA ANKIET

Scenariusz spotkania informacyjnego ze sołtysami, świetlicowymi, oraz ze specjalistami w zakresie diagnozy indywidualnej i grupowej w ramach projektu „Program Aktywizacji i Integracji – Nowy Start” w ramach PAL.

Czas trwania: 45 do 60 minut

1. Powitanie uczestników przez organizatora i wyjaśnienie celów spotkania.
2. Przekazanie świetlicowym przygotowanych ankiet, które są niezbędne do sporządzenia diagnozy. Wyjaśniono sposób wypełnienia, grupę docelową beneficjentów oraz termin przekazania wypełnionych dokumentów – rozmowa z uczestnikami spotkania.
3. Wyjaśnienie wątpliwości i kwestii związanych z uczestnictwem w projekcie, poproszono o wzmocnienie procesu rekrutacji, przybliżone zostały potrzeby poszczególnych miejscowości.
4. Zamknięcie spotkania przez organizatora.

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIEUnia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny**Narzędzie nr 5****SCENARIUSZ SPOTKANIA Z WIZYT W LOKALNYCH CENTRACH INTEGRACJI
W DNIACH 7,8,11 LUTY 2019 ROKU**

W dniach od 7-11 lutego 2019 roku zespół projektowy projektu „Program Aktywizacji i Integracji – Nowy Start” w ramach PAL udał się na spotkania informacyjno-rekrutacyjne w Lokalnych Centrach Integracji, które zostały wybrane na podstawie obszarów zdegradowanych Gminy Sępólno Krajeńskie. Dnia 7 lutego 2019 roku spotkanie odbyło się w Radońsku oraz w Komierowie. Dnia 8 lutego 2019 roku odwiedziliśmy Wałdowo oraz Lutowo. Ostatnie spotkanie odbyło się 11 lutego 2019 roku w Klubie Integracji Społecznej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim.

Spotkanie miało na celu zapoznanie beneficjentów z ofertą projektu, rozdano niezbędne dokumenty oraz ulotki promocyjne.

PROGRAM SPOTKANIA:

1. Powitanie uczestników przez organizatora i wyjaśnienie celów spotkania (PREZENTACJA).
2. Przekazanie uczestnikom przygotowanych ankiet, które są niezbędne do sporządzenia diagnozy. Wyjaśniono sposób wypełnienia, grupę docelową beneficjentów oraz termin przekazania wypełnionych dokumentów.
3. Rozmowa z uczestnikami spotkania, wyjaśnienie wątpliwości i kwestii związanych z uczestnictwem w projekcie, poproszono o wzmocnienie procesu rekrutacji wśród znajomych, rodziny, przybliżone zostały planowane w projekcie formy wsparcia.
4. Zamknięcie spotkania przez organizatora.